

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Центр заочної, дистанційної та вечірньої форми навчання

Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

к.е.н., ст. викладач

_____ Олексіч Ж.А.

(підпис)

«__» _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»

на тему: «Організація й методика обліку та контролю наявності та руху основних засобів»

Здобувачки групи: Оп.мз-21с Хвостенко Віталіни Валеріївни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Віталіна ХВОСТЕНКО

(підпис)

Керівник

ст. викладач, к.е.н., доцент Олег СКОРБА

(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Суми – 2023

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Центр заочної, дистанційної та вечірньої форми навчання
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
к.е.н., ст. викладач
_____ Олексіч Ж.А.
(підпис)

«__» _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
(спеціальність 071 «Облік і
оподаткування») здобувачу освіти 2 курсу
групи Оп.мз-21с
Хвостенко Віталіни Валеріївни

1. Тема роботи «Організація й методика обліку та контролю наявності та руху основних засобів» затверджена наказом по університету від «01» грудня 2023 року №1386-VI.
2. Термін подання здобувачем освіти закінченої роботи «14» грудня 2023 року.
3. Мета кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні теоретичних, методичних та практичних питань щодо обліку та контролю наявності та руху та руху основних засобів.
4. Об'єкт дослідження роботи є процес організація бухгалтерського обліку та контролю наявності та руху основних засобів на Комунальному некомерційному підприємстві Миколаївської сільської ради «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини Різдва Пресвятої Богородиці».
5. Предмет дослідження: дослідити теоретичні аспекти та особливості організації обліку та контролю наявності та руху основних засобів.
6. Кваліфікаційну роботу виконано на матеріалах наукових досліджень, вітчизняних та зарубіжних учених, матеріали фахових видань та науково-практичних конференцій, нормативно-правові документи з регулювання обліку та контролю наявності та руху основних засобів
7. Орієнтовний план кваліфікаційної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети.

Розділ 1 Теоретичні аспекти обліку та контролю основних засобів –
17 жовтня 2023 р.

У розділі 1 дослідити поняття, сутність та завдання бухгалтерського обліку основних засобів, класифікацію та оцінку основних засобів, методику обліку основних засобів.

Розділ 2 Організація й методика обліку та контролю наявності та руху основних засобів на КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці» – 15 листопада 2023 р.

У розділі 2 провести організаційно-економічну характеристику підприємства; дослідити організацію первинного, синтетичного та аналітичного обліку наявності та руху основних засобів підприємства; вивчити організацію проведення контролю наявності та руху основних засобів на підприємстві.

Розділ 3 Шляхи вдосконалення обліку та контролю наявності та руху основних засобів на КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці» – 29 листопада 2023 р.

У розділі 3 Запропонувати шляхи вдосконалення обліку та контролю наявності та руху основних засобів на підприємстві; шляхи вдосконалення первинного, синтетичного та аналітичного обліку основних засобів.

8. Консультації з роботи.

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1			
2			
3			

9. Дата видачі завдання: «25» вересня 2023 року

Керівник кваліфікаційної роботи:

к.е.н., доцент, ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання, посада,)

(підпис)

Олег СКОРБА
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Завдання до виконання одержала

(підпис)

Віталіна ХВОСТЕНКО
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що основні засоби є ключовим елементом для успішного функціонування підприємства. Діяльність підприємства не можлива без необоротних активів, оскільки саме вони забезпечують необхідні умови для надання послуг.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних, методичних та практичних питань щодо обліку та контролю наявності та руху основних засобів.

Об'єктом досліджування процес організації бухгалтерського обліку і контролю наявності та руху основних засобів на КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці».

Предметом дослідження є теоретичні аспекти та особливості організації обліку та контролю наявності та руху основних засобів.

Протягом виконання кваліфікаційної роботи використовувались наступні методи дослідження: аналіз і синтез теоретичного матеріалу, пошуковий, класифікації, порівняння, зіставлення, узагальнення, аналіз діяльності підприємства, статистичний, аналітичний.

Інформаційною базою проведеного дослідження стали: нормативно-правові акти, а саме П(С)БО, НП(С)БО, Податковий кодекс України, Закони України, результати наукових досліджень вітчизняних науковців таких як: Соколов А.Д., Мельник С.Т., Horngren, W.C. Harrison, J.F. Oliver, D.E. Kieso, J.J. Weygandt, T.D. Warfield., також була використана бухгалтерська документація КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці».

Ключові слова: основні засоби, організація обліку основних засобів, методика обліку основних засобів, контроль наявності основних засобів, рух основних засобів.

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 51 сторінках, зокрема список використаних джерел із 38 найменувань, розміщений на 4 сторінках. Робота містить 7 таблиць, 5 рисунків а також 1 додаток.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	8
1.1 Поняття, сутність та завдання бухгалтерського обліку основних засобів.....	8
1.2 Класифікація та оцінка основних засобів.....	12
1.3 Методика обліку основних засобів.....	17
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ Й МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ НАЯВНОСТІ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА КНП МСР «АЗПСМ РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ».....	22
2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	22
2.2 Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку наявності та руху основних засобів підприємства.....	28
2.3 Організація проведення контролю наявності та руху основних засобів на підприємстві.....	32
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ НАЯВНОСТІ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА КНП МСР «АЗПСМ РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ».....	36
3.1 Вдосконалення контролю наявності та руху основних засобів.....	36
3.2 Вдосконалення первинного, синтетичного та аналітичного обліку основних засобів.....	40
ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47
ДОДАТКИ.....	51

ВСТУП

В сучасних умовах господарювання необхідність відтворення основних засобів є вельми актуальною. Основні засоби становлять фізичну і фінансову основу багатьох підприємств і організацій, і їх правильне утримання та оновлення визначають здатність підприємства зберігати конкурентоспроможність та стабільність.

Бухгалтерський облік є невід'ємною частиною фінансової системи будь-якої організації, незалежно від її розміру та виду діяльності. Один із важливих аспектів бухгалтерського обліку становить облік основних засобів, які є ключовим активом підприємства. Основні засоби включають в себе будівлі, машини, обладнання, транспортні засоби та інші матеріальні цінності, які використовуються в діяльності підприємства на тривалий термін. Організація обліку основних засобів є критично важливою, оскільки вони становлять значну частину активів підприємства і часто вимагають значних вкладень при їхньому придбанні та утриманні. Дієвий облік основних засобів допомагає підприємству визначити їхню справедливую вартість, відстежувати їхній рух та стан, ідентифікувати витрати на амортизацію та обслуговування, а також приймати обґрунтовані рішення щодо їхнього використання.

Організація та методика обліку та контролю наявності основних засобів є актуальною, оскільки належний облік та ефективний контроль за наявністю та рухом основних засобів мають стратегічне значення для управління ресурсами та фінансовою діяльністю медичних закладів. Оптимальне використання ресурсів та своєчасний аналіз їхнього руху дозволяють покращити якість медичних послуг, забезпечити ефективність функціонування лікувального закладу, а також зменшити витрати та уникнути фінансових ризиків.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних, методичних та практичних питань щодо обліку і контролю наявності та руху основних засобів.

Завданням роботи є:

- дослідити сутність, поняття та завдання обліку основних засобів;
- розглянути класифікацію та оцінку основних засобів;
- дослідити методи обліку основних засобів;
- провести загальну організаційно-економічну характеристику підприємства;
- дослідити організацію первинного, синтетичного та аналітичного обліку наявності та руху основних засобів на підприємстві;
- організацію проведення контролю наявності та руху основних засобів на підприємстві;
- розглянути та запропонувати шляхи вдосконалення обліку та контролю наявності та руху основних засобів на підприємстві.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є процес організація бухгалтерського обліку та контролю наявності та руху основних засобів на Комунальному некомерційному підприємстві Миколаївської сільської ради «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини Різдва Пресвятої Богородиці».

Предметом дослідження є теоретичні аспекти та особливості організації обліку та контролю наявності та руху основних засобів.

В процесі виконання кваліфікаційної роботи використовувались наступні методи дослідження: аналіз і синтез теоретичного матеріалу, пошуковий, класифікації, порівняння, зіставлення, узагальнення, аналіз діяльності підприємства, статистичний, аналітичний.

Інформаційною базою проведеного дослідження стали: нормативно-правові акти, а саме П(С)БО, НП(С)БО, Податковий кодекс України, Закони України, результати наукових досліджень вітчизняних та закордонних науковців, також була використана бухгалтерська документація об'єкта дослідження.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Поняття, сутність та завдання бухгалтерського обліку основних засобів

Бухгалтерський облік є невід'ємною частиною фінансової системи будь-якої організації, незалежно від її розміру та виду діяльності. Один із важливих аспектів бухгалтерського обліку становить облік основних засобів, які є ключовим активом підприємства. Основні засоби включають в себе будівлі, машини, обладнання, транспортні засоби та інші матеріальні цінності, які використовуються в діяльності підприємства на тривалий термін.

Бухгалтерський облік основних засобів має на меті систематично фіксувати, контролювати та відображати інформацію щодо їх руху та використання. Це важливо для того, щоб забезпечити точну фінансову звітність, приймати обґрунтовані рішення та дотримуватися законодавчих норм та стандартів.

Бухгалтерський облік основних засобів – це система реєстрації, накопичення, зберігання і обробки інформації про основні засоби, яка забезпечує управління ними та контроль за їх використанням.

За визначенням А.І. Бланк: «бухгалтерський облік – це система спостереження, реєстрації та контролю за рухом основних засобів, їх вартістю та використанням у господарській діяльності підприємства» [3]. С.Ф. Голов визначає бухгалтерський облік «як систему спостереження, реєстрації, контролю та узагальнення інформації про наявність, рух, вартість та використання основних засобів підприємства з метою забезпечення його ефективного управління» [6]. І. Чаплинська надає наступне визначення: «бухгалтерський облік – це система спостереження, реєстрації, контролю та відображення в бухгалтерському обліку інформації про наявність, рух,

вартість та використання основних засобів підприємства з метою забезпечення його ефективного управління.» [29].

Усі три визначення поняття «бухгалтерського обліку основних засобів» є подібними за змістом. Вони підкреслюють, що бухгалтерський облік основних засобів є системою спостереження, реєстрації, контролю та відображення в бухгалтерському обліку інформації про наявність, рух, вартість та використання основних засобів підприємства.

Основною відмінністю між визначеннями є акцент на різних аспектах бухгалтерського обліку основних засобів. Так, наприклад Бланк І.А. акцентує увагу на спостереження та реєстрацію інформації про основні засоби, Голов С. Ф. акцентує увагу на контроль та узагальнення інформації про основні засоби, Чаплинська Ірина акцентує увагу на забезпечення ефективного управління підприємством.

Бухгалтерський облік має важливе значення для ефективного управління підприємством. Він дозволяє отримувати достовірну інформацію про господарські операції, яка необхідна для прийняття управлінських рішень.

Основні засоби – це матеріальні цінності, які використовуються в господарській діяльності підприємства протягом тривалого часу (понад один рік) для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, управління підприємством або виконання інших функцій і не підлягають в процесі експлуатації до перетворення в інші активи.

Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» визначає основними засобами – такі матеріальні активи, «які використовуються в господарській діяльності підприємства протягом тривалого часу, понад один рік; не підлягають в процесі експлуатації до перетворення в інші активи; здатні приносити підприємству економічні вигоди протягом тривалого часу» [11].

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» надає наступне визначення: «основні засоби – це матеріальні активи, які

використовуються в господарській діяльності підприємства протягом тривалого часу, понад один рік; не підлягають в процесі експлуатації до перетворення в інші активи; здатні приносити підприємству економічні вигоди протягом тривалого часу» [23].

Довжик О. О. в початковому посібнику визначає основні засоби – «як матеріальні активи, які використовуються в господарській діяльності підприємства, мають строк корисного використання більше одного року, не призначені для продажу у процесі звичайної діяльності підприємства» [8].

Кравченко М.В. визначає основні засоби «як матеріальні активи, які використовуються в господарській діяльності підприємства; мають первісну вартість понад 20 000 гривень; мають строк корисного використання більше одного року» [18].

Економічна сутність основних засобів полягає в тому, що вони є матеріальними активами, які використовуються в господарській діяльності підприємства протягом тривалого часу (понад один рік) для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, управління підприємством або виконання інших функцій і не підлягають в процесі експлуатації до перетворення в інші активи.

Основні засоби є важливим елементом майна підприємства. Вони забезпечують виробництво продукції, виконання робіт, надання послуг, а також управління підприємством. Основні засоби є матеріальною основою діяльності підприємства, від їхнього стану та ефективності використання залежить фінансовий результат діяльності підприємства.

Основні засоби мають економічні характеристики:

- Матеріальність – основні засоби це матеріальні активи, тобто вони мають фізичну форму.
- Тривалість використання – основні засоби використовуються в господарській діяльності підприємства протягом тривалого часу (понад один рік).

– Необоротність – основні засоби не підлягають в процесі експлуатації до перетворення в інші активи.

– Економічна корисність – Основні засоби приносять підприємству економічну вигоду протягом усього терміну їхнього використання.

Бухгалтерський облік основних засобів включає в себе ключові основні етапи:

- Приймання основних засобів на баланс підприємства.
- Нарахування амортизації основних засобів.
- Визнання доходів від реалізації основних засобів.
- Вибуття основних засобів.

Бухгалтерський облік основних засобів відіграє важливу роль у фінансовому управлінні будь-якого підприємства і можуть бути узагальнені наступним чином:

– Забезпечення достовірної інформації – бухгалтерський облік основних засобів визначається перш за все забезпеченням надійної та вичерпної інформації про основні засоби підприємства. Ця інформація необхідна для оцінки фінансового стану підприємства, його платоспроможності, а також для визначення ефективності використання цих активів.

– Контроль за використанням – бухгалтерський облік дозволяє систематично контролювати використання основних засобів. Він виявляє факти їхнього зношення, розкрадання чи зіпсутості, а також дозволяє контролювати дотримання норм амортизації.

– Забезпечення дотримання законодавства – бухгалтерський облік основних засобів виконується відповідно до вимог законодавства та стандартів бухгалтерського обліку. Важливо, щоб підприємство дотримувалося всіх правил і вимог щодо обліку цих активів.

Завдання бухгалтерського обліку основних засобів:

– Відображення в обліку надходження – полягає в реєстрації всіх операцій щодо придбання, безоплатного отримання, або виготовлення основних засобів.

– Нарахування амортизації – включає в себе обчислення та нарахування амортизації на основні засоби. Це дає змогу відображати зменшення вартості активів внаслідок їхнього зношення.

– Відображення вибуття – полягає в реєстрації всіх операцій, пов'язаних із вибуттям основних засобів, таких як продаж, передача безоплатно, ліквідація тощо.

– Оцінка основних засобів – оцінка активів здійснюється як на дату їхнього надходження, так і на дату вибуття.

– Облік операцій – включає в себе реєстрацію усіх операцій, пов'язаних із основними засобами, такі як ремонт, модернізація, реконструкція.

Виконання цих завдань та завдань є критично важливим для забезпечення якісного бухгалтерського обліку основних засобів та надання достовірної інформації для прийняття управлінських рішень.

Отже, бухгалтерський облік основних засобів є важливим компонентом фінансового обліку на підприємствах та організаціях. Він спрямований на систематичне та докладне фіксування, контроль та аналіз фінансової інформації, пов'язаної з основними засобами підприємства. Цей вид обліку дозволяє не лише визначити фактичну вартість та кількість основних засобів, але й впливати на процеси їх управління, амортизації, оцінки, та забезпечувати виконання вимог законодавства та стандартів бухгалтерського обліку. У наступних розділах будуть розглянуті питання, пов'язані з класифікацією та оцінкою основних засобів, що детально прояснять їхню роль у системі обліку та фінансового аналізу.

1.2. Класифікація та оцінка основних засобів

Класифікація та оцінка основних засобів є суттєвими аспектами бухгалтерського обліку на підприємствах та організаціях. Доцільне розуміння цих понять та їх правильна реалізація ведуть до формування

надійної фінансової звітності, яка становить основу для прийняття управлінських рішень та визначення фінансового стану підприємства.

Класифікація основних засобів за призначенням:

– Виробничі основні засоби – це основні засоби, які використовуються безпосередньо в виробничому процесі для виготовлення продукції, виконання робіт, надання послуг. Приклади: верстати, машини, обладнання, інструменти, інвентар, транспортні засоби, будівлі та споруди виробничого призначення.

– Невиробничі основні засоби – це основні засоби, які не використовуються безпосередньо в виробничому процесі, а призначені для обслуговування та управління підприємством. Приклади: будівлі та споруди невинробничого призначення, транспортні засоби невинробничого призначення, обладнання для культурно-побутових закладів, обладнання для охорони підприємства.

– Господарські основні засоби – це основні засоби, які використовуються для забезпечення господарських потреб підприємства, які не пов'язані з виробництвом продукції, виконанням робіт, наданням послуг. Приклади: меблі, інвентар, обладнання для їдальні, обладнання для пральні.

Класифікація основних засобів за характером діяльності підприємства:

– Основні засоби промислових підприємств – це основні засоби, які використовуються в виробничому процесі промислових підприємств. Приклади: верстати, машини, обладнання, інструменти, інвентар, транспортні засоби, будівлі та споруди виробничого призначення.

– Основні засоби сільськогосподарських підприємств – це основні засоби, які використовуються в виробничому процесі сільськогосподарських підприємств. Приклади: трактори, комбайни, сільськогосподарські машини, обладнання, інвентар, будівлі та споруди виробничого призначення [11].

Основні засоби торговельних підприємств – це основні засоби, які використовуються в виробничому процесі торговельних підприємств.

Приклади: торговельні меблі, обладнання для торгівлі, транспортні засоби, будівлі та споруди виробничого призначення [21].

Класифікація основних засобів за технічним станом:

- Нові основні засоби – це основні засоби, які були введені в експлуатацію протягом звітного періоду.
- Уживані основні засоби – це основні засоби, які були введені в експлуатацію до початку звітного періоду.
- Зношені основні засоби – це основні засоби, які мають залишкову вартість, яка не перевищує 10% їхньої первісної вартості [21].

Класифікація основних засобів за способом використання:

- Устаткування – це машини, механізми, апарати, установки, що застосовуються в виробничому процесі для виготовлення продукції, виконання робіт, надання послуг.
- Будинки – це будівлі, що використовуються для розміщення виробничих, адміністративних, торговельних, культурно-побутових та інших приміщень.
- Споруди – це будівлі, що не призначені для розміщення приміщень (наприклад, мости, дамби, насипи).
- Транспортні засоби – це машини, механізми, що призначені для перевезення людей і вантажів.
- Інструменти – це прилади, пристрої, що застосовуються для виконання певних операцій у виробничому процесі.
- Інвентар – це засоби праці, що мають незначну вартість і швидко зношуються в процесі експлуатації [21].

Ця класифікація має важливе значення для обліку основних засобів, оскільки вона дозволяє групувати основні засоби за спільними ознаками, що спрощує їхній облік і аналіз.

Кожна класифікація основних засобів є важливим інструментом в бухгалтерському обліку, оскільки вона допомагає систематизувати та групувати ці активи для зручності управління та аналізу. Класифікація

основних засобів визначається на основі конкретних характеристик та функціональних призначень активів.

Оцінка основних засобів – це процес визначення їхньої вартості. Вона проводиться для забезпечення правильного обліку основних засобів, а також для визначення їхньої економічної ефективності.

Оцінка основних засобів визначається різними джерелами. Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», це «визначення їхньої вартості або вартості заміщення на дату балансу» [11]. З іншого боку, Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» подає оцінку основних засобів як «процес визначення їхньої вартості на певну дату» [21].

М.А. Шум розглядає оцінку основних засобів як «процес визначення їх вартості на певну дату. Оцінка основних засобів є важливою частиною бухгалтерського обліку, оскільки вона дозволяє визначити їх вартість для відображення в бухгалтерському балансі та для розрахунку амортизації» [28]. Визначення вартості основних засобів є критично важливим для бухгалтерського обліку та для оцінки їхнього внеску у фінансовий стан підприємства.

Шум М. А. виділяє наступні етапи оцінки основних засобів:

– Визначення первісної вартості основних засобів. Первісна вартість основних засобів – це сума всіх витрат, які були понесені підприємством на їх придбання, виготовлення або будівництво.

– Визначення залишкової вартості основних засобів. Залишкова вартість основних засобів – це їх вартість на кінець строку корисного використання.

– Визначення строку корисного використання основних засобів. Строк корисного використання основних засобів – це період, протягом якого вони очікується використовуватися підприємством.

– Вибір методу амортизації основних засобів. Амортизація – це процес розподілу первісної вартості основних засобів на певні періоди часу.

Мета оцінки основних засобів в бухгалтерському обліку включає різноманітні аспекти, спрямовані на забезпечення ефективного управління активами підприємства. Однією з ключових задач є правильне відображення основних засобів у бухгалтерському обліку. Це необхідно для забезпечення точності та достовірності фінансової звітності, що є важливим для здійснення обґрунтованих фінансових рішень.

Оцінка також спрямована на визначення економічної ефективності основних засобів. Цей аспект дозволяє визначити, наскільки активи приносять відповідну вартість та прибуток підприємству. Врахування цього фактору допомагає підприємствам вирішувати, які активи є найбільш вигідними та які можуть вимагати переоцінки або оптимізації.

Крім того, оцінка основних засобів включає в себе прийняття рішень щодо їхнього вибуття. На підставі проведеної оцінки підприємство може вирішити, чи залишати, чи вибувати певні активи, здійснюючи продаж, ліквідацію чи інші стратегічні дії щодо окремих активів. Такий підхід дозволяє оптимізувати активи підприємства та максимізувати їхню вартість.

В бухгалтерському обліку використовуються різні методи оцінки основних засобів, що дозволяють належним чином відобразити їхню вартість та стан. Першим із них є первісна вартість, яка визначає вартість основних засобів на момент їх придбання або створення. Ця сума включає всі витрати, пов'язані з придбанням та підготовкою активів до використання.

Додатковою методикою є переоцінена вартість, яка враховує можливі зміни справедливої вартості активів у разі їхньої переоцінки. Це може статися при певних обставинах, таких як підвищення ринкової вартості активів.

Залишкова вартість вказує на різницю між первісною вартістю та сумою нарахованої амортизації, відображаючи балансову вартість активів на певний момент. Ринкова вартість, у свою чергу, визначається на основі оцінки, проведеної спеціалізованою компанією, і вказує на реальну ринкову

вартість активів на дату оцінки. Ці методи взаємодіють, створюючи повну картину щодо оцінки та вартості основних засобів в облікових документах.

Оцінка основних засобів здійснюється з дотриманням бухгалтерських стандартів та на підставі первинних документів, які підтверджують їх придбання або виготовлення. Така оцінка допомагає підприємству керувати своїми активами та приймати обґрунтовані рішення щодо їх використання та вибуття.

Отже, оцінка основних засобів є важливим процесом, який включає визначення їхньої справедливої вартості або вартості заміщення на певну дату. Цей процес необхідний для забезпечення правильного обліку основних засобів, визначення їхньої економічної ефективності та прийняття рішень щодо їхнього вибуття або подальшого використання. Оцінка основних засобів може виконуватися згідно з різними джерелами і вимогами законодавства, а її точність важлива для коректного фінансового обліку підприємства та аналізу його фінансового стану.

1.3. Методика обліку основних засобів

Бухгалтерський облік основних засобів є ключовою складовою фінансового обліку підприємств та організацій незалежно від їх розміру і сфери діяльності. Основні засоби становлять значну частину активів підприємства і мають стратегічне значення для його успішного функціонування. Тому методи бухгалтерського обліку основних засобів є предметом підвищеної уваги і дослідження у галузі обліку та фінансів.

Основні засоби включають в себе різноманітні матеріальні активи, такі як будівлі, обладнання, транспортні засоби, машини та інше майно, яке використовується виробничими підприємствами та організаціями для надання послуг. Оскільки вони підлягають амортизації, зносу та обслуговуванню, точний облік та оцінка їх стану є важливими завданнями для підприємства.

Введення правильних методів бухгалтерського обліку основних засобів дозволяє підприємству отримувати об'єктивну та достовірну інформацію про їхню вартість, стан, а також ефективність їхнього використання. Це важливо для прийняття управлінських рішень, планування фінансових ресурсів та дотримання вимог законодавства.

Серед методів обліку основних засобів виділяють: касовий, накопичувальний, метод уцінки, метод переоцінки.

Методи обліку основних засобів

Касовий метод – метод, за яким первісна вартість основних засобів відображається в бухгалтерському обліку на дату їхнього введення в експлуатацію [11].

Приклад застосування: підприємство придбало обладнання за 100 000 грн. Обладнання було введено в експлуатацію 10 березня 2023 року. За касовим методом, первісна вартість обладнання буде відображена в бухгалтерському обліку 10 березня 2023 року.

Накопичувальний – метод, за яким витрати на придбання, будівництво або створення основних засобів відображаються в бухгалтерському обліку поступово, протягом строку їхнього корисного використання метод [11].

Приклад застосування: підприємство придбало обладнання за 100 000 грн. Обладнання має строк корисного використання 5 років. За накопичувальним методом, первісна вартість обладнання буде відображена в бухгалтерському обліку протягом 5 років, у розмірі 20 000 грн на рік.

Метод уцінки – метод, за яким первісна вартість основних засобів, яка перевищує їхню справедливую вартість, уціняється до справедливої вартості метод [11].

Приклад застосування: підприємство придбало обладнання за 100 000 грн. Через 3 роки справедлива вартість обладнання становить 80 000 грн. За методом уцінки, первісна вартість обладнання уціняється до справедливої вартості, тобто до 80 000 грн.

Метод переоцінки – метод, за яким первісна вартість основних засобів, яка не перевищує їхню справедливу вартість, переоцінюється до справедливої вартості [11].

Приклад застосування: підприємство придбало обладнання за 100 000 грн. Через 3 роки справедлива вартість обладнання становить 120 000 грн. За методом переоцінки, первісна вартість обладнання переоцінюється до справедливої вартості, тобто до 120 000 грн.

Метод обліку основних засобів за справедливою вартістю: за цим методом основні засоби відображаються в балансі за їхньою справедливою вартістю на дату балансу. Справедлива вартість – це ціна, за якою актив може бути обмінений на інший актив або погашений зобов'язанням в операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами [22].

Для основних засобів, які котируються на фондовому ринку справедлива вартість може бути визначена на основі ринкових котирувань.

Для основних засобів, що є предметом оренди справедлива вартість визначається через оціночну вартість.

Метод обліку основних засобів за відновлювальною вартістю: за цим методом основні засоби відображаються в балансі за їхньою відновлювальною вартістю, яка визначається як сума витрат, необхідних для придбання або створення аналогічного об'єкта основних засобів на дату балансу [22].

Для основних засобів, що піддаються інтенсивному фізичному зносу, вартість відновлення може бути розрахована на підставі оцінки їхнього технічного стану та передбаченого терміну експлуатації.

Вартість відновлення основних засобів, що є предметом оренди може бути визначена на основі їхньої оціночної вартості.

Підприємства, при виборі методу обліку основних засобів, мають зосередити свою увагу на ряді факторів, що визначаються конкретними умовами їх діяльності. Вибір методу обліку основних засобів – це стратегічне

рішення, яке впливає на якість фінансової звітності, ефективність фінансового управління та дотримання вимог законодавства.

Важливим фактором при виборі методу обліку є вартість основних засобів. Якщо вартість активів не перевищує певного розміру, то застосування спрощеного методу обліку може бути доречним.

Також слід враховувати спосіб отримання основних засобів. Наприклад, для активів, придбаних за готівку, може бути доцільним застосування касового методу обліку, тоді як основні засоби, придбані в кредит, можуть бути обліковані за накопичувальним методом.

Для активів, які використовуються в невиробничій сфері, може бути доречним застосування спрощеного методу обліку.

Очікуваний строк корисного використання основних засобів також впливає на вибір методу обліку. Основні засоби зі скороченим строком служби можуть бути обліковані за методом відновлювальної вартості, особливо якщо вони піддаються інтенсивному фізичному зносу.

Враховуючи ці фактори, підприємства мають можливість вибрати метод обліку основних засобів, який найкраще відповідає їхнім потребам та умовам діяльності. Такий вибір сприяє точному та систематичному обліку активів, що є важливим для успішного фінансового управління та планування діяльності підприємства.

При виборі методу обліку основних засобів, підприємство керується кількома основними критеріями, спрямованими на забезпечення ефективного та точного обліку своїх активів.

Першим і одним із найважливіших критеріїв є надійність та об'єктивність інформації про основні засоби. Метод обліку повинен гарантувати, що вартість основних засобів та їхній ступінь зносу відображаються у бухгалтерському обліку достовірно та об'єктивно. Це дозволяє керівництву підприємства та зацікавленим сторонам приймати обґрунтовані рішення та проводити аналіз фінансового стану.

Другим критерієм є практична доцільність методу обліку. Метод повинен бути зручним та простим у застосуванні, щоб бухгалтери та фінансові аналітики могли легко виконувати свої обов'язки та проводити необхідний облік без надмірних ускладнень.

Третім важливим критерієм є збіг з міжнародними стандартами фінансової звітності. Якщо підприємство застосовує міжнародні стандарти, то метод обліку основних засобів повинен відповідати вимогам цих стандартів. Це важливо для забезпечення порівняння фінансової інформації з іншими підприємствами та для дотримання міжнародних стандартів у фінансовому обліку.

Метод обліку повинен забезпечувати точне відображення вартості основних засобів та їхнього ступеня зносу, щоб керівництво та зацікавлені сторони мали можливість приймати обґрунтовані рішення та проводити аналіз фінансового стану підприємства.

Практична доцільність методу полягає в його зручності та простоті в застосуванні, щоб бухгалтери та фінансові аналітики могли легко та ефективно виконувати свої обов'язки.

Збіг методу обліку з міжнародними стандартами важливий для забезпечення порівняння фінансової інформації та дотримання міжнародних стандартів у фінансовому обліку, що особливо актуально для підприємств, що мають міжнародну діяльність.

Отже вибір методу обліку основних засобів є важливим завданням для будь-якого підприємства, оскільки цей вибір має вирішальний вплив на якість фінансової звітності та фінансовий аналіз підприємства. Надійність та об'єктивність інформації, практична доцільність та збіг з міжнародними стандартами є основними критеріями для вибору методу обліку.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ НАЯВНОСТІ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА КНП МСР «АЗПСМ РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ»

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці» – це комунальне некомерційне підприємство Миколаївської сільської ради «Амбулаторія загальної практики-сімейної медицини Різдва Пресвятої Богородиці». Це медичний заклад, який надає первинну медичну допомогу задекларованим жителям [15].

Амбулаторія – це комплексне медичне підприємство, що складається з різних підрозділів, кожен з яких спеціалізується на наданні певних медичних послуг. Один із основних відділень – Приймальне відділення, де пацієнти можуть отримати консультацію лікаря загальної практики-сімейної медицини. Також тут здійснюються різноманітні діагностичні послуги, включаючи проведення різноманітних аналізів.

Фельдшерсько-акушерські пункти є ще одним важливим компонентом амбулаторії, де надається як невідкладна, так і планова медична допомога. Тут можна отримати допомогу в екстрених ситуаціях, а також скористатися різноманітними профілактичними послугами, такими як щеплення та вакцинація.

Допоміжні підрозділи амбулаторії включають реєстратуру, лабораторію та кабінет фізіотерапії. Ці відділи відіграють важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування підприємства, забезпечуючи організаційний та лабораторний супровід медичної діяльності та допомагаючи пацієнтам отримувати необхідні послуги.

Лікар загальної практики-сімейної медицини проводить консультації та надає допомогу пацієнтам у вирішенні питань, пов'язаних із їхнім станом

здоров'я. Це включає в себе діагностику захворювань, призначення лікування та надання рекомендацій щодо профілактики.

У медичній амбулаторії виконуються різні діагностичні процедури, включаючи аналізи крові та сечі, біохімічний аналіз крові, проведення електрокардіограму, флюорографію, ультразвукові дослідження органів та судин, рентгенографію та інші. Лікар загальної практики-сімейної медицини враховує індивідуальні особливості пацієнта та призначає лікування відповідно до їхнього стану здоров'я та діагнозу. В амбулаторії проводяться профілактичні заходи, включаючи вакцинацію для запобігання заразним захворюванням, диспансеризацію для вчасного виявлення та контролю за захворюваннями, а також проведення просвітницької роботи для підвищення обізнаності пацієнтів щодо питань здоров'я. В амбулаторії надається невідкладна медична допомога у разі гострих захворювань або травм. Медичний персонал працює на випадок невідкладних ситуацій та готовий надати паліативну допомогу у випадках, коли потрібно швидко реагувати на стан пацієнта.

Таблиця 2.1 – Загальна інформація про підприємство

Параметр	Опис
Назва	Комунальне некомерційне підприємство Миколаївської сільської ради «Амбулаторія загальної практики сімейної медицини Різдва Пресвятої Богородиці»
ЄДРПОУ	41818946
Скорочена назва	КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці»
Організаційно-правова форма	Комунальне підприємство
Дані про початок діяльності	20.12.2017; 30.07.2018; 16231450000001395
Напрямок діяльності	86.21 Загальна медична практика
Поточний стан	діє
Офіційна адреса	Україна, 42322, Сумська обл., Сумський р-н, село Миколаївка, ВУЛИЦЯ ПРОЛЕТАРСЬКА, будинок 45
Контактні дані	0667140277; azpsm.nikolaevka@ukr.net
Посадові особи	Кіхтенко Наталія Анатоліївна - керівник
Обсяг статутного капіталу (грн.)	380 043,00 грн.
Статутна інформація	Діє на підставі установчих документів, затверджених засновниками (учасниками)

Фінансовий аналіз підприємства – це процес оцінки фінансового стану та діяльності підприємства за допомогою методів та інструментів фінансового обліку та аналізу. Його основна мета – з'ясувати, наскільки підприємство ефективно використовує свої фінансові ресурси, генерує прибуток та володіє фінансовою стійкістю.

Фінансовий аналіз проведено на основі звітності підприємства, що опубліковані Державною податковою службою України на порталі відкритих даних.

Таблиця 2.2 – Горизонтальний аналіз активів підприємства

Назва показника	2022 р.	2021 р.	2020 р.	2019 р.	Абсл. приріст 2022/2019 рр.	Відн. приріст 2022/2019 рр.
Основні засоби тис. грн	1293,5	1106	1103,8	618,9	674,6	91,7
I.Всього необоротних активів тис.грн	1293,5	1106	1103,8	618,9	674,6	91,7
Запаси тис. грн	174,1	159,2	139,7	87	87,1	99,88
II.Всього оборотних активів тис. грн	286	227,5	140,9	103,4	182,6	56,6
Баланс тис. грн	1579,5	1333,5	1244,7	722,3	857,2	84,27

Джерело: сформовано на основі звітності підприємства

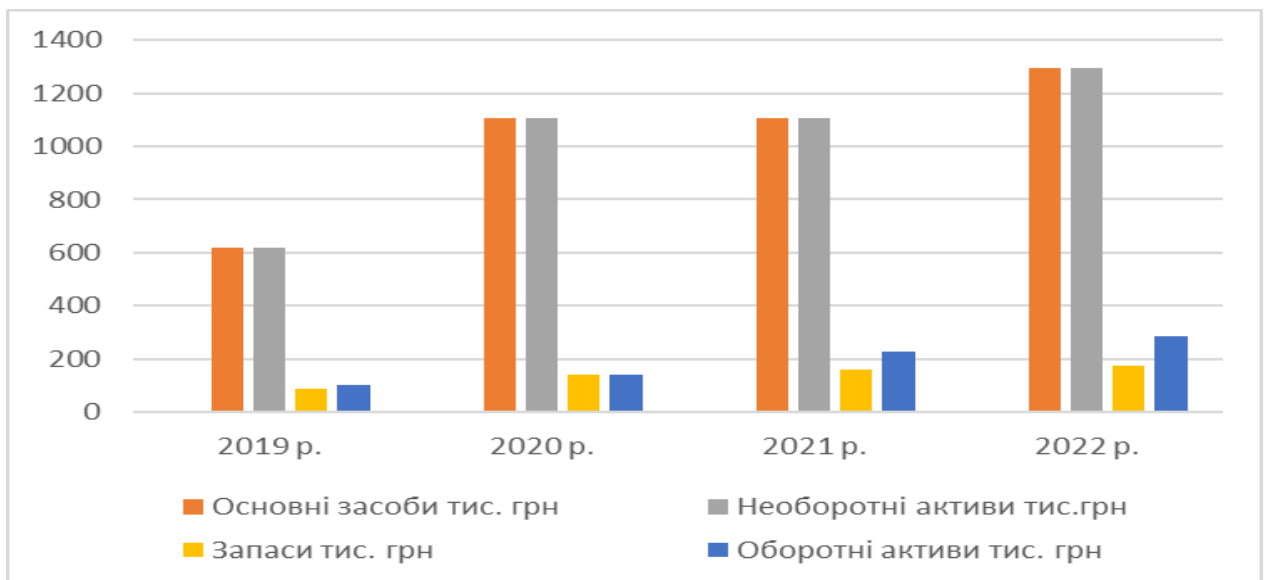

Рис. 2.1 Горизонтальний аналіз активів

Таблиця 2.3 – Горизонтальний аналіз пасивів (джерел фінансування активів)

Назва показника	2022 р.	2021 р.	2020 р.	2019 р.	Абсл. приріст 2022/2019 рр.	Відн. приріст 2022/2019 рр.
Зареєстрований (пайовий капітал) тис. грн	1293.5	1106	1103,8	618,9	674.6	108.99
I.Всього власного капіталу тис. грн	0	0	1103,8	618,9	-	-
II.Всього довгострокових зобов'язань, цільового фінансування і забезпечень тис. грн	0	0	140,9	103,4	-	-

Джерело: сформовано на основі звітності підприємства

Рис. 2.2 Горизонтальний аналіз пасивів

Джерело: сформовано на основі звітності підприємства [15]

Аналіз бухгалтерської звітності підприємства за 2019-2022 роки вказує на ряд важливих трендів та особливостей, які варто врахувати.

Загальна вартість основних засобів підприємства зростала протягом чотирьох років і становить 1 293,5 тис. грн у 2022 році, що є суттєвим

покращенням порівняно зі станом у 2019 році (618,9 тис. грн). Це може свідчити про розвиток і розширення виробничої бази.

Зареєстрований капітал підприємства збільшувався протягом років і досяг 1293,5 тис. грн у 2022 році. Однак, власного капіталу в 2022 році не вказано, що може бути ознакою розподілу прибутку чи інших фінансових операцій.

Виходячи з наведених даних можна зробити висновок, що інші доходи значно збільшилися протягом досліджуваних років, досягнувши 5288,6 тис. грн у 2022 році. Однак, інші витрати також значно зросли і становили ту ж суму, що і доходи. Це свідчить про те, що підприємство може бути в процесі фінансової реструктуризації або може виникнути питання щодо ефективності управління витратами.

Загалом, після аналізу цих фінансових даних можна зробити висновок, що підприємство має потенціал для розвитку, особливо в галузі розширення виробничої бази та збільшення обсягів доходів. Проте, слід приділити увагу управлінню витратами та ефективності фінансової діяльності для досягнення стійкого прибутку в майбутньому.

Таблиця 2.4 – Показники стійкості та платоспроможності

Назва показника	2022 р.	2021 р.	2020 р.	2019 р.
Заборгованість	18,11%	17,06%	11,32%	14,32%
Борги	22,11%	20,57%	12,76%	16,71%
Робочий капітал	17,8%	17,06%	11,32%	14,32%
Чисті продажі	-	-	-	-

Джерело: сформовано на основі звітності підприємства

На основі наданих показників стійкості та платоспроможності можна зробити наступні висновки:

У 2022 році заборгованість становить 18,11% від чистих продажів, що є трохи вище, ніж у 2021 році (17,06%). Це може вказувати на зростання заборгованості клієнтів, що може бути причиною для подальшого аналізу та управлінських рішень.

У 2022 році борги становлять 22,11% від чистих продажів, що є вище, ніж у попередніх роках (20,57% у 2021 році). Зростання боргів також вимагає уваги та подальшого аналізу, оскільки велика заборгованість та борги можуть вплинути на фінансову стабільність підприємства.

Робочий капітал у 2022 році складає 17,8% від чистих продажів. За порівнянням з 2021 роком (17,06%), цей показник зріс незначно. Високий робочий капітал може свідчити про ефективне управління оборотними активами.

У цілому, показники стійкості та платоспроможності показують, що підприємство має певні проблеми з заборгованістю та боргами, які потребують уваги та управлінських рішень. Робочий капітал залишається на прийнятному рівні, але вимагає постійного контролю та оптимізації.

Організаційна структура підприємства, яке надає медичні послуги, розглядається в контексті трьох основних напрямків забезпечення його діяльності. Перше, і, безперечно, ключове, це технічне забезпечення. Підприємство володіє сучасним медичним обладнанням та інструментами, необхідними для надання різноманітних медичних послуг. Це включає в себе не лише діагностичне обладнання, а й технічні засоби для проведення різноманітних процедур та операцій.

Другий аспект – матеріально-технічне забезпечення, яке визначається наявністю відповідних будівель та приміщень. Ці приміщення повинні відповідати санітарно-гігієнічним нормам та забезпечувати комфорт пацієнтам та зручні умови для медичного персоналу.

Третім компонентом є організаційне забезпечення. Підприємство має в своєму розпорядженні кваліфікований штат працівників, здатних надавати високоякісні медичні послуги. Це включає в себе лікарів різних спеціальностей, медичних сестер, а також адміністративний персонал, який відповідає за організаційний бік медичної практики.

Організаційна структура підприємства, що надає медичні послуги, визначається кількома ключовими підрозділами. Адміністрація відіграє

центральну роль у загальному керівництві підприємством. Її функції включають стратегічне планування, прийняття рішень та забезпечення ефективного функціонування всіх аспектів медичної діяльності.

Медичний персонал, безперечно, є однією з ключових складових організаційної структури. Цей підрозділ включає лікарів різних спеціальностей, медичних сестер та інших фахівців, які забезпечують медичну допомогу пацієнтам.

Адміністративно-господарський персонал відповідає за технічне та господарське обслуговування підприємства. Його обов'язки включають технічне забезпечення приміщень, організацію обліку та документообігу, а також інші аспекти повсякденного функціонування підприємства. Разом ці підрозділи утворюють цілісну та добре організовану систему, спрямовану на надання високоякісних медичних послуг та ефективне управління підприємством.

КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці» є важливим закладом охорони здоров'я, який забезпечує надання якісних медичних послуг населенню та має хороші перспективи для подальшого розвитку.

2.2. Організація первинного, синтетичного та аналітичного обліку наявності та руху основних засобів підприємства

Дослідження організації обліку основних засобів на підприємстві – це комплексна оцінка системи обліку основних засобів, яка проводиться з метою виявлення недоліків та розробки заходів щодо їх усунення.

На основі аналізу бухгалтерської звітності за 2019-2022 рр. було встановлено, що основними засобами підприємства є [15]: будинки, споруди, приміщення – 1 293,5 тис. грн., машини та обладнання – 1 174,1 тис. грн; гроші та їх еквіваленти – 107 тис. грн; транспортні засоби – 1 350 тис. грн.

Облікова політика досліджуваного підприємства визначається принципами первісної вартості та методом прямолінійного списання для

нарахування зносу основних засобів. Це відповідає як вимогам нормативно-правових актів, так і потребам управління, а також зазначено в Наказі про облікову політику підприємства.

Організація аналітичного обліку ведеться бухгалтерією підприємства з використанням типової форми № ОЗ-1 «Картка обліку основних засобів» за усіма об'єктами обліку, що в свою чергу сприяє систематизації та структуризації інформації.

Система контролю за обліком основних засобів передбачає періодичні перевірки, інвентаризації та контроль за правильністю нарахування амортизації.

Загальні висновки щодо системи обліку основних засобів підприємства свідчать про відповідність облікової політики нормативно-правовим актам, а також ефективність системи контролю та звітності для забезпечення достовірності облікової інформації.

На підприємстві аналітичний облік основних засобів здійснюється за інвентарними об'єктами, кожному з яких присвоюється інвентарний номер. Цей номер вказується на самому об'єкті і в первинних документах, що стосуються обліку основних засобів. Аналітичний пооб'єктний облік основних засобів ведеться за допомогою інвентарних карток (ф. ОЗ-6). Кожна картка відображає усі види основних засобів або груповий облік схожих об'єктів, які введені в експлуатацію протягом одного місяця і мають подібне призначення, технічні характеристики та вартість. Інвентарні картки відкриваються для кожного інвентарного об'єкта. Записи в інвентарних картках здійснюються на підставі первинних документів та технічних паспортів. Інвентарні картки реєструються в описах інвентарних карток обліку основних засобів (ф. ОЗ-7) за класифікаційними групами об'єктів. При вибутті основних засобів роблять відповідні помітки в описі та прикладають відповідну картку до акту списання основних засобів.

Для обліку та узагальнення інформації про наявність та рух основних засобів на підприємстві використовується рахунок 10 «Основні засоби».

За дебетом рахунку відображається надходження основних засобів на баланс підприємства, які обліковуються за первісною вартістю.

За кредитом рахунку – вибуття основних засобів внаслідок безоплатної передачі або невідповідності критеріям визнання активом, а також у разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів, сума уцінки основних засобів.

Згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку, який використовується на підприємстві, рахунок 10 має такі субрахунки:

- 103 «Будинки і споруди»;
- 104 «Машини і обладнання»;
- 105 «Транспортні засоби» ;
- 106 «Інструменти, прилади та інвентар».

На зазначених рахунках відображаються основні операції, пов'язані з придбанням, переміщенням основних засобів. Зазвичай ці об'єкти надходять, коли їх придбано за грошові кошти від постачальників або ж передані як благодійна допомога.

При формуванні первісної вартості основних засобів використовується активний рахунок 15 "Капітальні інвестиції". За дебетом рахунку відображаються всі витрати, пов'язані з придбанням, створенням, будівництвом, а за кредитом — їх списання при введенні в дію та прийнятті в експлуатацію. Рахунок 15 "Капітальні інвестиції" поділено на субрахунки:

- 151 «Капітальне будівництво»
- 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів».

Розглянемо, яким чином на вказаних рахунках відображаються основні операції, пов'язані з основними засобами. Зазвичай ці об'єкти надходять, коли їх придбано за грошові кошти від постачальників

Таблиця 2.5 – Відображення в обліку придбання основних засобів за грошові кошти

Зміст операції	Кореспондуючі рахунки	
	Дебет	Кредит
Відображено вартість основних засобів за договором постачання	152	641
Відображено суму ПДВ	641	63
Відображено суму витрат, пов'язаних з придбанням основних засобів	152	685
Відображено суму ПДВ	641	685
Зараховано об'єкт до складу основних засобів	10	152

Джерело: сформовано на основі звітності підприємства

У випадку безоплатного отримання об'єктів основних засобів, наданих як благодійна допомога підприємству відбувається збільшення додаткового капіталу на суму, що дорівнює справедливій вартості такого об'єкта основних засобів, не враховуючи інших обов'язкових витрат і платежів.

Таблиця 2.6 – Відображення в обліку безоплатно отриманих основних засобів у вигляді кардіографу.

Зміст операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн
	Дебет	Кредит	
Отримано безоплатно кардіограф	152	424	35 000,00
Відображено витрати на транспортування та налагодження кардіографу	152	685	1 500,00
Відображено податковий кредит з ПДВ	641	685	300,00
Введено в експлуатацію кардіограф	104	152	36 500,00
Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	104	641	300,00
Нараховано амортизацію на кардіограф	91	131	608,33
Визнано дохід від безоплатно одержаного кардіографу в сумі, пропорційній нарахованій амортизації	424	745	583,33

Джерело: сформовано на основі звітності підприємства

З таблиці 2.6 можна виокремити, що господарська операція, пов'язана з отриманням благодійної допомоги у вигляді медичного обладнання, була належним чином відображена в бухгалтерському обліку

Такий підхід до обліку допомагає забезпечити точність та достовірність фінансової звітності, а також забезпечує контроль над отриманою благодійною допомогою. Всі проведені операції відображаються відповідним чином, забезпечуючи коректну реєстрацію фінансових подій.

Не пізніше останнього робочого дня звітного місяця на суму отриманої благодійної допомоги підприємство подає до Казначейства Довідку про надходження в натуральній формі.

Отже, для отримання докладної інформації, необхідної для ефективного управління основними засобами за їхніми окремими видами та процесами, підприємство використовує аналітичний облік за об'єктами, а синтетичний облік використовується для узагальнення інформації

На підставі наведених даних можна зробити висновок про те, що організація обліку основних засобів на підприємстві відповідає вимогам чинного законодавства та принципам бухгалтерського обліку.

2.3. Організація проведення контролю наявності та руху основних засобів на підприємстві

Організація проведення контролю наявності та руху основних засобів на підприємстві є процес, під час якого вивчаються і оцінюються всі основні засоби, що належать даному підприємству. Особисто керівник несе відповідальність за правильну організацію бухгалтерського обліку та контролю основних засобів.

Контроль наявності та руху основних засобів на підприємстві відбувається шляхом періодичної інвентаризації, яка проводиться для будівель, споруд та інших нерухомих об'єктів один раз на три роки, щодо

решти об'єктів то не рідше одного разу на рік перед складанням річної фінансової звітності та в інших обов'язкових випадках.

Інвентаризація проводиться відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 10.12.2013 № 1206. До переліку основних засобів, що підлягають інвентаризації, належать: будівлі амбулаторії, пунктів здоров'я та фельдшерських пунктів; апаратура та обладнання, що використовується в медичній діяльності; транспортні засоби, що використовуються для надання медичних послуг; меблі та обладнання, що використовується в адміністративно-господарських приміщеннях; інші основні засоби, що використовуються в господарській діяльності підприємства.

Наявність основних засобів на підприємстві підтверджується за допомогою проведеного огляду та арифметичного підрахунку. В описах виробничого підрозділу включаються дані про фактичну кількість та вартість основних засобів, з повним найменуванням об'єктів.

Отримані дані інвентаризації стають основою для подальшого аналізу наявності та руху основних засобів. Інвентаризаційний опис дозволяє визначити активи, їхню структуру, а також виявити можливі розходження між обліковою і фактичною кількістю та станом основних засобів.

Основні засоби, що знаходяться в експлуатації, інвентаризуються шляхом фізичного перерахунку на місці їхньої експлуатації і порівняння фактичної наявності основних засобів з даними бухгалтерського обліку.

Такий підхід дозволяє вчасно виявляти та коригувати будь-які розходження в обліку основних засобів, забезпечуючи точність та достовірність облікової інформації. Періодичність інвентаризації забезпечує актуальність аналізу та дозволяє уникнути суттєвих відхилень у веденні обліку.

Результат контролю наявності та руху основних засобів на підприємстві показав:

- коефіцієнт придатності основних засобів - 0,9;

- коефіцієнт зносу основних засобів - 0,1;

На підприємстві контроль за використанням основних засобів відбувається відповідно до чинного законодавства України, а регламентується рядом внутрішніх документів, серед яких основні включають:

- Положення про облік основних засобів;
- Інструкція з обліку основних засобів;
- План рахунків бухгалтерського обліку.

Згідно з цими документами, основні засоби підприємства визначаються як матеріальні цінності, які придбані за рахунок коштів підприємства, використовуються у господарській діяльності та мають строк корисного використання понад один рік. Це означає, що контроль за цими ресурсами орієнтується на забезпечення їх ефективного використання протягом тривалого періоду та відповідність їхнього використання внутрішнім та законодавчим стандартам.

Знос основних засобів нараховується щомісяця на основі встановлених норм амортизації.

Виведення основних засобів з експлуатації здійснюється в разі їх ліквідації або передачі в іншу організацію.

Важливо відзначити наступні особливості контролю основних засобів на підприємстві:

Публічна власність: передача обладнання від Міністерства охорони здоров'я України в амбулаторію свідчить про важливу роль державних органів у забезпеченні роботи медичних закладів.

Контроль за зберіганням вакцин: оскільки однією з переданих одиниць обладнання є мережевий комбінований холодильник для зберігання вакцин, це підкреслює важливість точного контролю за температурними умовами та зберіганням вакцин для забезпечення їхньої ефективності.

Модернізація обладнання: передача морозильної камери з акумуляторами холоду є прикладом модернізації обладнання для підвищення якості зберігання медичної продукції.

Ефективне управління ресурсами: передача такого обладнання власності підприємства може зменшити витрати на закупівлю нового обладнання та підтримку, що сприяє більш ефективному управлінню ресурсами.

Отже, загалом контроль за операціями з основними засобами та іншими необоротними активами виконується відповідно до вимог законодавства, що дозволяє перевірити достовірність та законність відображення операцій з обліку основних засобів на підприємстві.

РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ НАЯВНОСТІ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА КНП МСР «АЗПСМ РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ»

3.1. Вдосконалення контролю наявності та руху основних засобів

За останні п'ять років на підприємстві жодного разу не відбулося аудиторської перевірки.

Необхідною складовою перевірок є дослідження наявності та ефективності використання основних засобів для здійснення обґрунтованих управлінських рішень.

Внутрішній контроль, який проводять бухгалтери підприємства та інвентаризаційна комісія також характеризується не високим рівнем і відсутністю здійснення аналітичних процедур. Лише після проведення аналітичних процедур відбувається регулювання діяльності підприємства.

В процесі внутрішнього контролю використовуються різні методи, причому особливо важливі є групи методів фактичного та документального контролю. Найпоширенішим засобом внутрішнього контролю для суб'єктів господарювання є проведення внутрішніх ревізій.

Згідно з висловленням Т. О. Меліхової «Ревізія господарської діяльності – метод господарського контролю діяльності підприємства і його підрозділів за певний період часу з метою встановлення законності, доцільності та ефективності здійснених господарських операцій, забезпечення збереження майна, правильності і достовірності обліку та звітності. Її може проводити тимчасова або постійно діюча ревізійна комісія підприємства» [37, с.33].

Окрім перевірки ефективності шляхом проведення ревізії, також існує можливість контролю з боку внутрішніх аудиторів. Для цього в структурі підприємства слід утворити відповідний підрозділ, який буде відповідати за виконання внутрішніх аудитів. Зазвичай такий підрозділ створюється за

ініціативою власника, підпорядковується йому та виконує його вказівки, включаючи вимоги до фінансування.

На досліджуваному підприємстві поки не видається доцільним створювати службу внутрішнього аудиту. Однак існує доцільність у впровадженні програми організації обліку та контролю. Особливу важливість при цьому має оперативний бухгалтерський контроль за використанням основних засобів. Схема програми організації обліку основних засобів та оперативного бухгалтерського контролю представлена на рисунку 3.1.

Затверджую:

Директор КНП МСР «АЗПСМ

Різдва Пресвятої Богородиці»

_____ Наталія КІХТЕНКО

« ____ » _____ 2023

Програма організації обліку основних засобів та
оперативного бухгалтерського контролю за їх використанням

Складова частина програми	Зміст складової частини програми
Інвентарний та аналітичний облік основних засобів	Організація нумерації інвентарних об'єктів та їх обліку в інвентарних картках.
Документація і документообіг по операціях з надходження і вибуття основних засобів	Складання робочих інструкцій до документів і розробка графіка документообігу
План виконання робіт з обліку основних засобів	Включення робіт з обліку основних засобів до посадової інструкції бухгалтера
Оперативний контроль за використанням основних засобів	Розробка плану контролю, форм і строків внутрішньогосподарської звітності за результатами контролю

Головний бухгалтер

Ю. А. Краменко

Рис. 3.1. Запропонована програма вдосконалення системи обліку основних засобів та оперативного контролю за їх використанням в бухгалтерії.

Покращення системи обліку та внутрішнього контролю має бути впроваджене шляхом розробки єдиної системи заходів. Оперативний бухгалтерський контроль повинен охоплювати збір інформації та вивчення

можливостей покращення ситуації, враховуючи проблеми експлуатації основних засобів на конкретному підприємстві.

Разом із удосконаленням внутрішнього оперативного бухгалтерського контролю у цьому процесі велике значення має періодичне проведення аудиторських перевірок.

На початковому етапі виконання даної перевірки необхідно розробити програму та здійснити тестування внутрішнього контролю. Для створення аудиторської програми засобів основних засобів на досліджуваному підприємстві необхідно спочатку визначити напрямки контролю, які мають бути охоплені в рамках цієї перевірки (рис. 3.2).

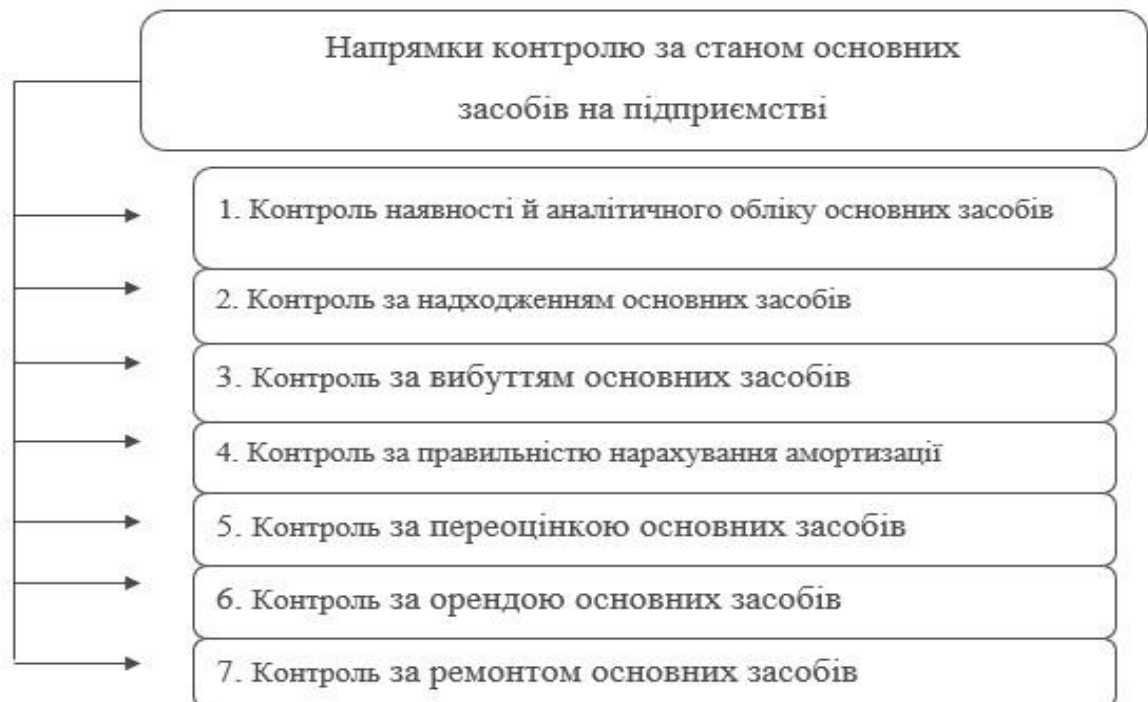

Рис. 3.2. Основні напрямки здійснення контролю за станом основних засобів на підприємстві

Дані напрямки контролю можна використовувати як для внутрішнього моніторингу основних засобів, так і при проведенні зовнішнього аудиту. У цьому випадку ці напрямки мають бути вихідною точкою для розробки програми аудиту.

Давидов Г.М. зазначає: «Програма аудиту – це перелік аудиторських процедур, за допомогою яких здійснюється перевірка конкретних об’єктів і накопичується інформація для аудиторського висновку. Програма аудиту є розвитком плану аудиту і складається аудитором (керівником аудиторської фірми) у письмовій формі. У аудиторській програмі розробляється конкретні завдання, заходи і процедури для кожного об’єкта аудиту і видів робіт. Вона повинна бути достатньо конкретною і використовуватися як інструкція для членів аудиторської групи, що беруть безпосередню участь у процесі аудиту» [38, с 117].

Виходячи з цього, можна вважати визначені напрямки планом для контролю за наявністю та рухом основних засобів на підприємстві. У той самий час розробка аудиторської програми можлива лише при умові, що буде зроблено висновок щодо якості внутрішнього контролю, який функціонує на підприємстві. Для визначення цієї якості проводиться тестування внутрішнього контролю основних засобів, зображене на рис. 3.2.

Фрагмент документа
Тести внутрішнього контролю обліку основних засобів в КНП МСР «АЗПСМ
Рівня Пресвятої Богородиці»

№ п/п	Зміст запитань	Варіанти відповідей		
		Так	Ні	Інформація відсутня
1	Ведення детальних реєстрів для різних категорій основних засобів;	+		
2	Фіксація в обліку місця розташування та експлуатації основних засобів та осіб, яким вони призначені;	+	-	
3	Реєстрація в обліку факту передачі основних засобів в оренду;	+		
4	Проведення регулярної інвентаризації основних засобів;	+		
5	Перевірка того, чи обраний варіант нарахування амортизації відповідає вимогам законодавства в обліковій політиці;	+		
6	Перевірка наявності підписів головного бухгалтера та керівника на актах прийому-передачі та списання основних засобів;	+		
7	Перевірка нарахування амортизації внутрішніми аудиторами та іншими відповідальними особами;		+	
8	Порівняння даних реєстрів обліку основних засобів з даними Головної книги;	+		
9	Реєстрація в обліку основних засобів на дату затвердження акта прийому.	+		

Рис.3.2. Запропоновані тести внутрішнього контролю операцій з основними засобами

За допомогою тестування аудитор робить початкові висновки про наявність первинних документів і відповідність фактичного стану об'єкту його обліковому відображенню.

Отже, для оптимізації управління ефективністю основних засобів на підприємстві та покращення системи їх обліку, важливо вдосконалити внутрішньогосподарський контроль над основними засобами та впровадити періодичні аудиторські перевірки, якщо у підприємства є фінансові можливості для їх проведення.

3.2. Вдосконалення первинного, синтетичного та аналітичного обліку основних засобів

Облік основних засобів повинен здійснюватися відповідно до умов чинного законодавства.

Зазвичай, облік основних засобів на рівнях первинного, синтетичного та аналітичного обліку відповідає установленим стандартам. Проте завжди існує необхідність у вдосконаленні системи бухгалтерського обліку.

Протягом останніх кількох років відзначається часті зміни у регламентованій методиці обліку основних засобів, тоді як первинні документи, які фіксують рух та ремонти основних засобів, залишаються незмінними, відповідно до наказу Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352.

Аналізуючи основні документи щодо обліку основних засобів, важливо відзначити, що звичайна форма ОЗ-6 «Інвентарна картка обліку основних засобів» та ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» не відповідає актуальним вимогам бухгалтерського обліку. (додаток А).

Вивчення первинних документів з обліку основних засобів підтверджує необхідність удосконалення типової форми № ОЗ-6 «Інвентарна картка з

обліку основних засобів». Пропозиції щодо внесення змін у цю форму наведено в таблиці 3.1

Таблиці 3.1 – Рекомендовані зміни в Інвентарній картці обліку основних засобів.

Форма первинного обліку	Вилучити	Додати
ОЗ-6 "Інвентарна картка обліку основних засобів"	Балансова вартість	Справедлива вартість
	Норма амортизаційних відрахувань: на повне відновлення	Група основних засобів
	на капітальний ремонт	Строк корисного використання
	Норма амортизаційних відрахувань: на повну відбудову, капітальний ремонт	Ліквідаційна вартість
	Поправочний коефіцієнт	
	Дата початку сплати за основні засоби	
	Придбання (фінансування)	Надходження
	Добудування, доукомплектування, модернізація, індексація	Витрати на поліпшення об'єкта
	Ремонт (бухгалтерський запис)	Витрати на підтримання об'єкта в робочому стані
		Переоцінка
	Вид переоцінки (дооцінка/уцінка)	

Форма № ОЗ-6 «Інвентарна картка з обліку основних засобів», яка використовується для пооб'єктного обліку основних засобів, комплектується в одному екземплярі бухгалтерією. Цей реєстр оформляється на підставі інформації з форм № ОЗ-1, № ОЗ-2, № ОЗ-3, та № ОЗ-4, а також даних з технічної та іншої документації щодо конкретного об'єкта. Проте, деякі аспекти, визначені П (С)БО 7, не відображені в стандартних формах первинного обліку. Наприклад, в окремих складних господарських операціях, таких як переоцінка основних засобів, виявляється необхідність розробки

окремих форм документів для належного відображення їх у бухгалтерському обліку [36].

Запропоновані зміни дозволяють зменшити кількість граф у документі, роблячи його більш кондесованим, при цьому забезпечуючи вищий рівень інформативності та відповідності сучасним стандартам у веденні бухгалтерського обліку основних засобів (додаток А).

Сучасний етап економічного розвитку визначається загальною комп'ютеризацією у всіх галузях. Використання автоматизованих систем управління дозволяє ефективно вирішувати будь які завдання обліку.

Для забезпечення високого рівня контролю за достовірністю даних, які відображені у первинних документах та для збереження точності при відображенні даних первинного обліку в регістрах аналітичного обліку варто залишити існуючу схему бухгалтерського обліку основних засобів, яка вже застосовується на підприємстві, визнавши її оптимальною для поточних умов. Оскільки ручне ведення первинного обліку та подальше внесення рукописної інформації в комп'ютер надає можливість перевірити точність даних.

З іншого боку, ведення обліку основних засобів рукописно, як це робиться на підприємстві, слід автоматизувати.

Оптимальним варіантом буде створення невеликої програми-розрахунку за допомогою вже створеної Excel. Функцією цієї програми буде слугувати контроль за першою подією і введенням даних в реєстр операцій обліку на підставі проведених операцій у бухгалтерському обліку. Використання програми для виконання трудомістких розрахунків не лише зекономить час та ручну працю, але й запобігатиме виникненню арифметичних помилок, оскільки модуль містить попередньо створені та перевірені алгоритми, відхилення від яких при роботі програми виключається.

Недостатній порядок розробки та обробки документів є однією з причин того, що бухгалтерський облік, звітність та бухгалтерська

інформація не можуть ефективно використовуватися для управління бізнесом та його контролю. У підсумку, навіть на сьогодні, застосовуються типові форми первинних документів, які були затверджені наказом Міністерства статистики України від 29.12.1995 р.

ВИСНОВКИ

Під час написання роботи і досягнення поставленої мети ми дійшли наступних висновків.

Бухгалтерський облік – це система фінансового обліку та документування фінансової діяльності підприємства чи організації. Він включає в себе процеси фіксації, аналізу, класифікації та подання фінансової інформації, яка стосується фінансового стану та результатів діяльності підприємства.

Основні засоби – це довгострокові матеріальні активи, які використовуються підприємством чи організацією для виробництва товарів і послуг, а також для здійснення інших операцій, пов'язаних із їхнім функціональним призначенням. Основні засоби можуть включати будівлі, машини, обладнання, транспортні засоби, земельні ділянки та інші об'єкти, які використовуються на протязі тривалого періоду, який перевищує один рік. Вони обліковуються в бухгалтерському обліку та оцінюються за їхньою первісною вартістю, амортизуються протягом їхнього корисного терміну служби, і можуть бути використані для генерації прибутку чи надання послуг.

Бухгалтерський облік основних засобів – це процес фіксації та обліку фінансової інформації про основні засоби підприємства чи організації. Цей процес включає в себе реєстрацію всіх основних засобів, визначення їхньої вартості, амортизацію (зменшення вартості внаслідок зносу та старіння), а також створення фінансових звітів, в яких відображається стан та рух основних засобів в бухгалтерському обліку. Бухгалтерський облік основних засобів є важливою частиною фінансового обліку підприємства та необхідний для визначення їхньої вартості, внесення змін у структуру активів та ведення оподаткування.

Контроль за основними засобами, це дуже складний метод, особливо враховуючи постійні зміни в нормативних документах, пов'язаних з амортизацією та класифікацією. Це є значущою частиною загального

контролю, оскільки вона суттєво впливає на кінцеві результати діяльності підприємства. Щодо пропозицій удосконалення контролю над ефективністю використання основних засобів, слід зауважити, що використання інформаційних технологій та автоматизованих робочих місць може поліпшити та спростити цей процес.

Проаналізувавши теоретичні аспекти дослідження обліку та контролю основних засобів, ми з'ясували, що існують ключові принципи та методи, які можна застосовувати для покращення процесів обліку та контролю основних засобів.

Дослідивши особливості організації обліку основних засобів підприємства ми встановили, що існують недоліки в процесах обліку, які потребують уваги та виправлення.

Ми розробили рекомендації щодо вдосконалення обліку і аналізу наявності та руху основних засобів на підприємстві спрямовані на вирішення виявлених проблем та покращення ефективності системи обліку основних засобів, а саме:

- для оптимізації управління ефективністю основних засобів на підприємстві та покращення системи їх обліку пропонується впровадити періодичні аудиторські перевірки, якщо у підприємства є фінансові можливості для їх проведення.

- обґрунтовано, що при розробці програми зовнішнього аудиту для основних засобів і створенні плану внутрішнього контролю необхідно дотримуватися визначених нами напрямків перевірки. Особлива увага повинна бути приділена обов'язковому проведенню тестування стану внутрішнього господарського контролю за досліджуваною ділянкою. Для цього тестування ми розробили спеціальну анкету тестів.

- внесено пропозиції щодо вдосконалення форми № ОЗ-6 "Інвентарна картка обліку основних засобів". Запропоновані зміни дозволять скоротити кількість граф, при цьому вони стануть більш інформативними та відповідатимуть сучасним вимогам ведення обліку основних засобів.

– для забезпечення високого рівня контролю за достовірністю даних, які відображені у первинних документах та для збереження точності при відображенні даних первинного обліку в регістрах аналітичного обліку пропонується створення невеликої програми-розрахунку за допомогою вже створеної Excel. Використання програми для виконання складних обчислень не лише зекономить час і ручну працю, але також запобігатиме виникненню арифметичних помилок. Це стає можливим завдяки вбудованим і перевіреним алгоритмам у програмному модулі, відхилення від яких практично виключаються під час роботи програми.

Можна сказати, що контроль основних засобів дуже складний метод з оглядом на постійні зміни в нормативних документах згідно їх амортизації, класифікації тощо, це дуже серйозна частина в загальному контролі, та значно впливає на кінцеві підсумки діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амбарчян В. С., Новак М. В. Нормативно-правове регулювання обліку основних засобів. In: Сучасні детермінанти розвитку бізнес-процесів в Україні. Київський національний університет технологій та дизайну. – 2017. – С. 56-60.
2. Аудиторська палата України. Бухгалтерський облік основних засобів. – 2020. – С. 12.
3. Бланк І.А. Фінансовий облік: Підручник. – 5-те вид., доп. і перероб. – К.: Видавництво «Київський університет». – 2021. – С. 687
4. Брік С. В., Пинтя Г. К. Нові підходи до обліку основних засобів та ефективність обліку основних засобів в сучасних умовах. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – 2018. – С. 76-78.
5. Бухгалтерський облік основних засобів: Практикум. – К.: КНЕУ. – 2017.
6. Голов С. Ф. Економічна сутність та завдання обліку основних засобів у забезпеченні ефективної діяльності підприємств. Розвиток національної системи обліку в умовах глобальних викликів. – 2018. – С. 20.
7. Губенко С.А., Коваленко А.М. Теоретичні аспекти обліку основних засобів // Економічні науки. – 2019. – № 2. – С. 147-152.
8. Довжик О. О. Особливості обліку основних засобів в сучасних умовах господарювання. Інфраструктура ринку. Вип. 25. – 2018. – С. 803-807.
9. Дяченко Є. І. Удосконалення обліку основних засобів та аналіз ефективності їх використання на підприємстві. – 2022. – С.114.
10. Єршова Н.Ю. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємств: стратегічний аспект// «Економіка та суспільство». [Електронне фахове видання]. – 2018. – № 14.
11. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні"

12. Запорожець А. М. Аналітичне забезпечення управління основними засобами підприємства. Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції. – 2022. – С. 203-205.
13. Ігнатова Н.А., Губенко С.А., Мельник В.М. Основні засоби: облік, аналіз, оподаткування. – К.: Знання. – 2017. – С. 384 .
14. Матеріали фінансової звітності КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці» URL: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/41818946/ (дата звернення: 20.10.2023).
15. Матеріали фінансової звітності КНП МСР «АЗПСМ Різдва Пресвятої Богородиці» URL: https://zvitnist.com/41818946_KOMUNALNE_NEKOMERCIIYNE_PIDPRYYEMSTVO_MYKOLAYIVSKO (дата звернення: 20.10.2023).
16. Козир О.В. Фінансовий облік: Навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання. – 2022. – С. 464
17. Колісник О. П., Поліщук М. С. Теоретичні аспекти обліку основних засобів. Економіка та суспільство. – 2018. – С. 1282-1289.
18. Кравченко М.В. Основні засоби: облік і оподаткування. – К.: Знання. – 2022. – С. 288
19. Макаренко А. П., Шама М. В. Аудит основних засобів на підприємстві та напрями його вдосконалення. – 2020. – С. 30-37.
20. Міжнародний стандарт фінансової звітності (IAS) 16 "Основні засоби"
21. Міністерство фінансів України. Оцінка основних засобів. – К., 2021. – С. 8.
22. Петренко А. Я., Попова В. Д. Організація обліку основних засобів та шляхи її вдосконалення. Економіка та суспільство. – 2018. – С. 994-1001.
23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби".
24. Савченко А. С. Методичні аспекти організації обліку основних засобів. – Вип.25. – 2018. – С. 834-840.

- 25.Фрайман А. В., et al. Удосконалення організації обліку основних засобів в період карантину//Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2022. – № 2 (60). – С. 68-81.
- 26.Хазанюк А. М., Галнцька Т. І. Особливості обліку основних засобів на підприємстві та шляхи його вдосконалення//Науковий блог Національний університет «Острозька національна академія». – 2020. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bit.ly/3EUtmYL>
- 27.Чаплинська І. В. Облік і аналіз основних засобів підприємства. – 2021. – С. 56.
- 28.Шум М. А., et al. Обліково-аналітичне забезпечення використання основних засобів на підприємствах. – 2019. – №6. – С. 20-22.
- 29.Яковищина Н., Яковенко К. Теоретичні основи обліку основних засобів. – 2018. – С. 779-782.
- 30.Alyahya M.A., Al-Khoury F., Abdullah H.A. The role of accounting in the decision-making process: A review of the literature // International Journal of Accounting and Finance. – 2022. – Vol. 12. – No. 1. – P. 1-20.
- 31.Baker R. A., Pandey J. Financial Accounting: An Introduction. – 12th ed. – London: Pearson, 2022. – 1232 p.
- 32.Chang C., Chen C., Hsu C. The impact of accounting information on investment decisions: A literature review // International Journal of Accounting and Finance. – 2022. – Vol. 12. – No. 2. – P. 21-36.
- 33.Goh J.H., Ho C.Y., Tan S.K. The impact of accounting information on managerial decisions: A literature review // International Journal of Accounting and Finance. – 2022. – Vol. 12. – No. 3. – P. 37-52.
- 34.Horngren C.T., Harrison W.C., Oliver J.F. Accounting: Financial Reporting and Analysis. – 17th ed. – New York: Pearson, 2022. – 1088 p.
- 35.Kieso D.E., Weygandt J.J., Warfield T.D. Intermediate Accounting: IFRS Edition. – 17th ed. – New York: Wiley, 2022. – 1232 p.
36. Болюх М.А. Економічний аналіз: навч. посіб. / М.А.Болюх,

- В.З.Бурчевський, М.І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка.– К.: КНЕУ, 2014. – С. 540
- 37.Меліхова Т. О. Удосконалення обліку та внутрішнього контролю списання основних засобів бюджетних установ для підвищення якості контролю та ефективності проведення ревізії / Т. О.Меліхова О. В. Климова // Інвестиції: практика та досвід. – 2021. – № 21. – С.30-36
- 38.Давидов Г.М. Аудит: Підручник / Г.М.Давидов. – К.: «Знання». – 2004. С. – 234

ДОДАТКИ

Додаток А

(підприємство, організація)
 Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Типова форма № ОЗ-6
 Затверджена наказом Міністерства України
 від 29.12.95 р. № 352

Код за УКУД

Бухгалтерський запис (акт, накладна)		Первісна вартість всіх об'єктів
дата	номер	

Вдосконалена ІНВЕНТАРНА КАРТКА
обліку основних засобів

повне найменування та призначення об'єкта

найменування заводу-виготовлювача

модель, тип, марка

Цех	Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку	Справедлива вартість	Код рахунка і об'єкта аналітичного обліку (для віднесення амортизаційних відрахувань)*	Група основних засобів*	Строк корисного використання	Метод нарахування амортизації	Ліквідаційна вартість	Устаткування		Акт про введення в експлуатацію		Номер			Сума зносу за даними переоцінки	Рік випуску, побудови	Дорогоцінні метали			Витрати на підтримання об'єкта в робочому стані*	Переоцінка*	Вибуло (передано) причина вибуття (переміщення)
									вид	код	дата	номер	інвентарний	завольський	паспорта			найменування	вид	Маса, кг			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

*Вдосконалене виділено курсивом**

*Надходження** _____ купівля _____